

Demens ved Parkinsons sykdom kan dempes

Kolinesterasehemmeren rivastigmin kan lindre demensrelaterte symptomer hos pasienter med Parkinsons sykdom.

Demens utvikles hos 40–70 % av pasienter med Parkinsons sykdom. Demens som debuterer mer enn to år etter at pasienten har fått sykdommen, kalles Parkinson-demens. Kommer demenssymptomer *tidligere* enn to år etter diagnostisering, kalles tilstanden diffus lewylegemesykdom. Begge disse tilstandene er undergrupper av demens med lewylegemer. Ingen legemidler som påvirker forløpet av sykdommene er kjent, men symptomlindrende medikamenter finnes på markedet.

I en dobbeltblind, placebokontrollert multi-senterstudie med norsk deltakelse er effekten av legemidlet rivastigmin på demenssymptomer ved Parkinsons sykdom blitt evaluert (1). Bruk av den kognitive aksens av Alzheimer's Disease Assessment Scale viste en bedring på 2,1 poeng på en skala med 70 poengs bredde i sykdomsgruppen og en forverring på 0,7 poeng i kontrollgruppen. I tillegg var det flere i sykdomsgruppen som oppnådde klinisk relevant bedring, og færre som ble verre, enn i placebogruppen.

– Dette er den første store kliniske studien ved Parkinsons sykdom og demens. Årsaken til demens ved Parkinsons sykdom er ikke kjent, men den uttalte forstyrrelsen i acetylkolinsystemet som opptrer ved sykdommen, synes å bidra, sier professor Dag Årsland ved Psykiatrisk klinikk, Stavanger Universitetssjukehus.

– Lewylegemer i hjernebarken er sterkere relatert til demens enn Alzheimer-forandringer, mens cerebrovaskulære faktorer ikke synes å bidra. Demens og andre nevropsykiatriske forandringer har betydelige kliniske

Dag Årsland er spesialist i psykiatri og er leder for Senter for nevro- og alderspsykiatrisk forskning ved Stavanger Universitetssjukehus. Foto Marte Monsen Strandskog

konsekvenser for pasienter med Parkinsons sykdom og deres pårørende, og det er derfor gledelig at man nå ser ut til å ha fått en behandlingsmulighet. Effekten er imidlertid begrenset, og det er behov for utvikling av nye og bedre behandlingsmetoder mot Parkinson-demens, forteller Årsland.

Jens Bjørheim

jens.bjorheim@medisin.uio.no
Tidsskriftet

Litteratur

1. Emre M, Årsland D, Albanese A et al. Rivastigmine for dementia associated with Parkinson's disease. *N Engl J Med* 2004; 351: 2509–18.

www.tidsskriftet.no/
norskforskning

Ordliste

Kolinesterasehemmere: Gruppe legemidler som øker acetylkolinkonsentrasjonen i hjernen som følge av hemmet nedbrytning.

Lewylegemesykdom: Degenerativ hjerne-sykdom med intraneuronale sfæriske strukturer bestående av forskjellige proteiner. Lewylegemene kan påvises ved immunhistokjemisk farging.

Er du i ferd med å publisere eller har du nylig publisert forskningsresultater i et internasjonalt tidsskrift? Send tips til erlend.hem@medisin.uio.no

Artikkelen ble 19.12. 2004 publisert i *The New England Journal of Medicine*, som er det høyest rangerte medisinske tidsskrift. Mer informasjon finnes på www.nejm.org

Demensforskning i Stavanger

Senter for klinisk nevroforskning ved Stavanger Universitetssjukehus åpnet i september 2004. Men forskningsmiljøet er eldre.

Senteret er bygd opp fra 1992. Det er 18 medarbeidere – nevrologer, psykiatere og psykologer. Forskningen dreier seg om nevropsykiatriske aspekter ved nevrologiske sykdommer, spesielt multipl sklerose, systemisk lupus erythematosus og Alzheimers sykdom og andre typer demens. Det siste året har de startet to nye prosjekter, PARKVEST og DEMVEST, og de tar sikte på å rekruttere 200 pasienter med Parkinsons sykdom og demens til klinisk og neurobiologisk kartlegging.

Det er tre enheter: Senter for nevro-

og alderspsykiatrisk forskning, leder Dag Årsland, Nasjonalt kompetansesenter for bevegelsesforstyrrelser, leder Jan Petter Larsen, og Senter for klinisk immunologisk forskning, leder Roald Omdal.

Les mer her: http://www.helsestavanger.no/templates/page_962.aspx

Jens Bjørheim

jens.bjorheim@medisin.uio.no
Tidsskriftet